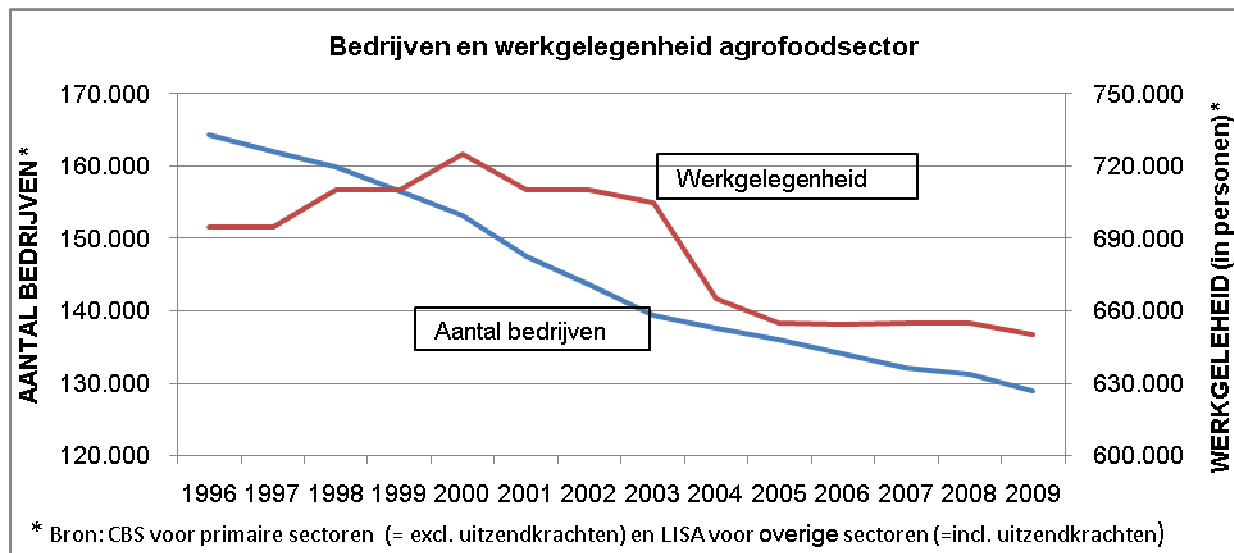

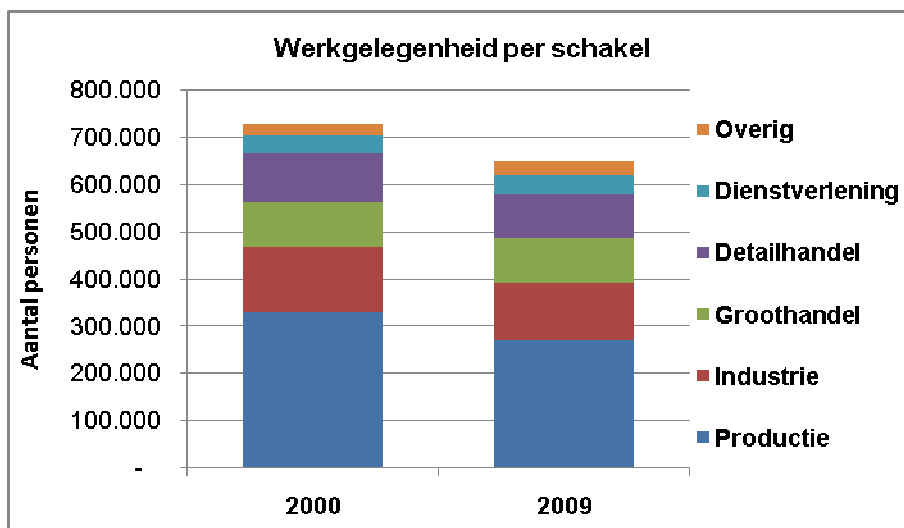

WERKGELEGENHEID AGROFOODSECTOR

De agrofoodsector biedt direct werk aan 650.000 mensen. Vergeleken met tien jaar terug is de werkgelegenheid met een procent of 6 gedaald maar de laatste jaren is de werkgelegenheid redelijk stabiel. Het aantal bedrijven neemt wel gestaag af; vergeleken met tien jaar terug is het aantal met meer dan 20% afgenomen naar minder dan 130.000. Er is dus sprake geweest van schaalvergroting maar gemiddeld gezien zijn de bedrijven nog altijd klein, nl. 5,2 persoon per bedrijf.

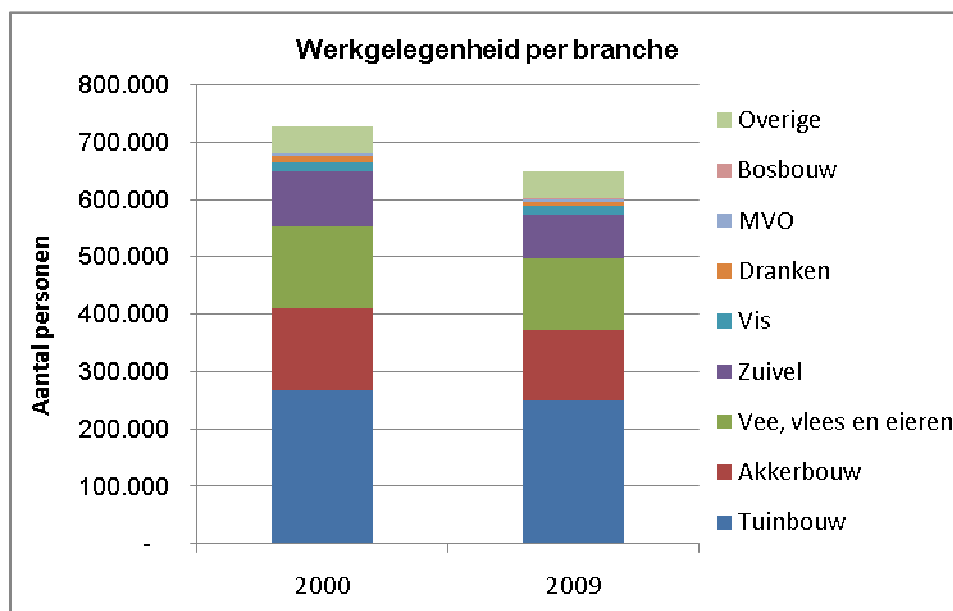
De werkgelegenheid is vooral afgenomen bij de teeltbedrijven, bij de foodindustrie en in de (gespecialiseerde) detailhandel. De primaire productie (teelt) is de belangrijkste werkgever binnen de agrofoodsector maar de werkgelegenheid daalt wel sterk. Hier werken nu 270.000 personen tegen nog 330.000 in 2000. De foodindustrie biedt werk nu werk aan 120.000 personen. In 2000 waren dat er nog 140.000. De groothandel en de detailhandel ontlopen elkaar niet veel als het om werkgelegenheid gaat. Inmiddels is de groothandel de detailhandel wel gepasseerd. In de groothandel werken nu 95.000 mensen. De werkgelegenheid in de gespecialiseerde detailhandel is gedaald van ruim 100.000 personen in 2000 naar ruim 90.000 nu. Groei in de werkgelegenheid binnen de agrofoodsector zit er in de dienstverlening (oa. bedrijfsverzorging, loonwerk, ed)

Binnen de agrofoodsector is de tuinbouwsector de belangrijkste werkgever. Vergeleken met 10 jaar terug is de werkgelegenheid wel afgenomen. Hierbij moet wel worden aangetekend dat in de cijfers van de primaire productie de uitzendarbeid niet is opgenomen. De inzet van uitzendkrachten in de primaire tuinbouwsectoren is sinds de eeuwwisseling sterk toegenomen. De omvang van de werkgelegenheid van uitzendarbeid in de primaire tuinbouwsectoren wordt geschat op ca. 80.000 personen die voor kortere of langere tijd werkzaam zijn in de sector.

Andere grote werkgevers in de agrofoodsector zijn de akkerbouw en vee/vlees/eierensector. In beide sectoren is de werkgelegenheid sinds 2000 met meer dan 10% afgenomen. In de zuivelsector daalde werkgelegenheid nog sterker. In de afgelopen tien jaar daalde werkgelegenheid van 95.000 naar 75.000 personen.

Kleine sectoren als het om werkgelegenheid zijn vis, dranken, oliën/vetten en bosbouw.

Bijlage: Tabellen

Tabel 1: Aantal bedrijven in agrofood sector *

	1996	2000	2005	2008	2009	Mutatie 2000 2009
Per schakel						
Productie	109.869	98.623	82.997	76.452	73.802	-25%
Industrie	5.019	5.158	4.898	4.846	4.799	-7%
Groothandel	12.432	12.839	12.644	12.451	12.238	-5%
Detailhandel (excl. supermarkten)	28.616	25.857	22.530	21.425	20.866	-19%
Dienstverlening	5.575	6.995	7.993	9.966	10.748	54%
Overig	2.851	3.777	4.995	6.165	6.457	+71%
AGRO FOOD	164.362	153.249	136.057	131.305	128.910	-16%
Per sector (excl. supermarkten)						
Tuinbouw (excl. supermarkten)	42.623	41.443	38.003	38.114	37.744	-9%
Akkerbouw	31.940	29.734	26.097	24.035	23.342	-21%
Vee, vlees en eieren	43.203	40.711	34.650	33.130	32.348	-21%
Zuivel	35.336	29.822	25.070	23.592	23.190	-22%
Vis	2.598	2.517	2.418	2.455	2.457	-2%
Dranken	109	115	129	127	127	+10%
MVO	95	98	93	99	101	+3%
Bosbouw	369	444	445	485	498	+12%
Overige	8.089	8.365	9.152	9.268	9.103	9%
AGRO FOOD	164.362	153.249	136.057	131.305	128.910	-16%
NEDERLAND	762.681	853.757	934.627	1.059.053	1.109.425	+30%

*Bron: CBS productie (bedrijven) en LISA voor overige schakels (vestigingen)

Tabel 2: Werkgelegenheid (aantal banen) in agrofood sector

	1996	2000	2005	2008	2009	Mutatie 2000 2009
Per schakel						
Productie	313.260	329.433	277.341	272.102	270.910	-18%
Industrie	139.773	139.332	125.102	123.620	120.296	-14%
Groothandel	85.402	93.958	91.514	95.406	95.292	+1%
Detailhandel (excl. supermarkten)	104.015	103.968	96.092	94.626	92.459	-11%
Dienstverlening	30.438	37.457	36.243	40.299	41.015	+9%
Overig	21.672	24.095	26.755	29.827	29.789	+24%
AGRO FOOD	694.560	728.243	653.047	655.880	649.761	-11%
Per sector (excl. supermarkten)						
Tuinbouw	229.733	268.030	242.833	248.026	249.161	-7%
Akkerbouw	142.112	141.754	128.055	125.961	123.995	-13%
Vee, vlees en eieren	141.522	144.025	124.701	126.146	123.276	-14%
Zuivel	103.586	95.120	78.951	77.987	76.574	-19%
Vis	15.824	16.392	15.814	15.714	15.711	-4%
Dranken	10.533	10.145	8.113	7.743	7.793	-23%
MVO	4.370	4.330	4.335	4.322	4.585	+6%
Bosbouw	1.162	1.537	1.470	1.534	1.499	-2%
Overige	45.718	46.910	48.775	48.448	47.167	+1%
AGRO FOOD	694.560	728.243	653.047	655.880	649.761	-11%
aandeel agrofood in totaal Nederland	11%	10%	9%	8%	8%	
NEDERLAND	6.408.704	7.330.323	7.554.233	8.005.104	8.032.079	+10%

Bron: CBS voor productie (= excl. uitzendkrachten) en LISA voor overige schakels (=incl. uitzendkrachten)

Fulltime en (kleine) parttime banen bij elkaar opgeteld.